Пролетареф ҳашу мәлата, йәкбән!

РЙА Т'ӘЗӘ

ОРГАНА КМ ПК ӘРМӘНИСТАНЕ
„ՌԻԱ ԹԱԶԱ" ՕՐԳԱՆ ՀԿ ԿԵՆՏՈՒՄ
„РЙА ТАЗА" ОРГАН ЦК КП АРМЕНИИ

№ 18 (1038) | Лә'д, 1-е марте сала 1959-а | Оымот 20 капек

Дӧһ Ереванеда бу шеврдарийа пешванед малһәбуна гӧндитиейә республикае.

Дьһа фьрә бькьн кампаниа бәри бьжартьна

★ ★

Республика мәда бь һ'ӧба сойасотийә мәзьыва, бь алт'ьндариед хәбатейә бәрбәч'ә'вва хәбатк'ар дьчьн бәр бь бьжартьнед Совета Т'әврәбльнд у Советед щийә РСС Әрмәнистане.

Хәбатк'ара бона депутатийә Совета республикаейә Т'әврәбльнд у Советед щи пешда к'ьшандьнә кандидатийә әмләд хчәйә һәрә лайиҗ. Гәләк нәһ'ийада т'әмамийә ордийа агитатора хәбатәнә мәнур дьмьн нана бьжарвнада, әвсел хчәйә агитасион дьдьн ғәредане қәдандьна әәраед қ'р'ьлт'а ПКТС XXI-р'а, пьрсед идарә, дәстчехәнә у колхозайә конкрет'р'а. Awa мәсәлә: агитасиа бәри бьжартьна рьнд һатийә т'ошкилкьрне совхоза Ге-г'аротейә һ'ийаанәтхчәйкьрнеда лъ нәһ'ийа Спитаке. Ведаре т'әмамийа гӧнд һатийә п'әрәвәкрьне сәр т'ар'а, агитаторед ман т'ар'а бьжарванар'а мә'дода у бь сәрәщәми ағса дәрбәз дькьн. Бьжарванар'а даклад һатьнә хчәйдне бь т'емед һана: «Плана пешдабьрна Т'РСС һ'әвтсалине», «Демократиа Советие», «Система бьжартьнайә советие» у ед майин.

Шӧхӧле агитасиа бәрибьжартьна рьнд дана т'ошкилкьрне гәләк т'ошкилотед партиаейә гӧндед нәһ'ned Т'алине, Апаране, Меғ'рие, Ишеване у ед майин.

Wер'а т'әвайн гәрәке бе гӧтьне, мәки нана хәбата т'ьвдарәкдитьна бьжартьнада һәла әл'ешә кемаси һәнә. Чаwа нана ағара Коммарк'әзма Партиа Коллуниститейә Әрмәнистанейә ван рожада һатийә гӧтьне, һьнә комбажар, комнәһ'и у т'ошкиләтед партиаейә ә'мльни һәла т'әмамийа хәбата т'ьвдарәкдитьна бьжартьна нәданә сәр дәрәща бьльнд. Башқа гӧти сьстә хәбата агитаснаемассане нана бьнәлийада. Хәбатчиед партиае, советие, профт'ьфаене у комсомолийә щабдар кем даклада у лексна дьхунә бона бьжарвана. Идared культур-ронайе бь т'әмами һәла т'әви хәбата т'ьвдарәкдитьна бьжартьна набьн. Дь не дәрәщеда әл'ешә кемаси һәнә ьь нәһ'ned Арг'ике, Qаг'ане, Горисе, Мартуние у ед майин.

Ньһа, гава иди кандидатед депутатийа Совета Т'әврәбльнд у Советед щи һатьнә пешдатькьнаидьне, кампанна бәри бьжартьна дьк'әвә этапәкә т'әзә у дьһа щабдар. Т'ошкиләтед партиае бь дәсти агитколектиед хчә готи агитасиае фьрә бькьн бона к'ара кандидатед блока комуниста у һәпартнавана. Чаwа һ'әта ньһа, сса жи вәр һада нава хәбата агитасиода гәрәке шики сәр бьгрә мобилизасиакьрне қәчота хәбатк'ара бона мнасәркьрьна пьрсданиед плана һ'әвтсалийә пешдабьрна малһәбуна Т'РСС щьмаә'тие.

Лазьмә гӧндарийа фәрз бьдиә сәр шӧхӧле т'ошкилкьрна распһатьна кандидатед депутатие т'әви бьжарвана.

Т'ошкиләтед партиае у советие гәрәке дьһа бь конкрет пьрсед т'ьвдарәкдитьна бьжартьна, хәбата агитаснаемассане у т'ошкилдарие-техникнева ньжулбьн. Әчана готи һ'әму мәшала бь'фриньн бона зутьрәке һьланийа кемасийа, сәба мә'дода у раст қәдандьна т'әмамийа пьрсед кӧ бьжартьнар'а ғьредайиньн.

Бона чәдандьна пьрсданинед плана һ'әвтсалие

★ ★

Сала һ'әвтсалиейә пешьнда

Шеврдарийа хәбатчиед малһәбуна гӧндитиейә нәһ'ийа Аштарәк пьрсданина сала һ'әвтсалиейә пешьн э'нә'нокьр. Бь даклад борцьбрне садьре комитеа шӧхӧлкьрнейә Совета нәһ'ийа Аштарәке Мехак Геворгйан пешда һат. Әчи гот:

—Нана һ'әвтсалиеда хәбатк'ared нәһ'не гәрәке қәwота хчә бьдиә хәбатандьне бона пешдабьрна баг'бешәркьрьне. Исал мәсила баг'ед пьрийа бь 200 һектара we фьрәбә, we рәәмеда колхозада бь 50 һектара, совхоза Ег'вардейә т'әәсазкьрьда бь 100 һектара, совхоза Лусакертейә баг'бешәркьрьнеда бь 50 һектара.

Т'әәбуед шеврдарие борщьдари һьданә сәр хчә сала 1959-а һ'ийин һ'әзар тонна тьрие баш бьдиә мәлет у дәранина һасьлә малһәбуна гӧндитиейә майин зедәкьн.

Колхозед нәһ'не исал дәwса 11 һ'әзар сентнере тр'а дити 12.700 сентнер гошт we бьдьл, де совхоз 1.700 сентнер гошт. Тр'а те дьньне сала 1959-а 45.500 сентнер шир, бь 10 һ'әзар сентнера дьһа әз'ф нә кӧ пар, 840 һ'әзар һ'ӧб һек у һасьлә дьне бьдьн.

Плана пешдабьрна Ленинканеийа сала 1959-а

Сесна 12-а йа бәрәбуна 6-йә Совета депутатед хәбатк'арийә бажаре Ленинкане плана пешдабьрна бажер йа сала 1959-а т'әстицкьр.

Сала 1959-а алие дәстчехәнед Шеwра малһәбуна щьмаә'тиеда дәрәнна п'әрә'о бь милионәк 264 һ'әзар метра, дәрәнна рьстьне бь 45 тонна, дәранина гора бь милионәк 930 щота, дәранина консерва бь 20 соләфа we зедәбә. Дәстчехәнед сонайа щи бь шәш милион манати дьһа әз'ф продуксиа we бьдьн, нә кӧ сала 1958-а. Тр'а һатийә дитьне сәр чекьрьна дәстчехәнед тәәз у т'әзәкьрьна ед кови 13 милион 525 һ'әзар манат драв хәрщьн.

Исал бажерда 13 һ'әзар метре квадратн зедәтьр мәзила жийине we бе хәбтандьне, бона п'аккьрьна бажер 11,5 милион манат п'әрә we бе хәрщькьрне.

Сесна Совета бажер бйщеа бажерә сала 1959-а т'әстицкьр бь щәма 89 милион 417 һ'әзар манати, йа кӧ жь щома пар бь 24 милион 500 һ'әзар манати зедәтьр.

(АТ'Ә)

ПЛАНА Һ'ӘВТСАЛИЕ ЖЬ WӘ'ДӘ ЗУТЬР БЬQӘДИНЬН

Хәбатчиед ферма һ'ийаанәтхчәйкьрнейә колхоза гӧнде Апатае дь нәһ'ийа Әдмизаине бь Бургьн цьрәред өбр'ьл'а ПКТС 21-р'а бунә нас.

Сала 1958-а хәбатчиед ферме бәр һәр 100 һектаред хчәлиена дәwса 360 сентнеред к'ьшькьрн, 371 сентнер шир стәндьн, һьрн дәwса 500 килограмн, 820 килограм. Шьвәнед колхозейә пеш Сһ'иде Щьндо Щасое Щьндо у дәwеше һ'әсон жь һәр пәәжә кәрие кӧ әw дьчьн бәр, дәwса 2,6 килограмн 3,5 килограм һьрн дан, рәәсма сәрә пеш гиһандьнә 961.

Хәбатчиед ферме ғьли данә, мәки исал һасьлә һ'ийаанәт бь чапәкә мәзьн зедә бькьн, бәр һәр 100 һектаре хчәлиева бьстиньн 400 сентнер шир, 100 сентнер гошт, 850 килограм һьрн у бь we йәке плана һ'әвтсалие жь мә'-дә зутьр бьдәдиньн.

КАНДИДАТЕД ДЕПУТАТИИА СОВЕТА Т'ӘВРӘБЬЛНД РСС ӘРМӘНИСТАНЕ

Жь ч'әте бәр бь расте: М. С. Сарйан (шькьлк'әше щьмаә'тнейә РСС Әрмәнистане), К. А. Асланйан (п'ала завода Ереванейә консерва), В. М. Сәмйан (режиссйоре театра драматическийә әрмәнийә дәwләте), Г. П. Карапетйан (ч'елкдоц, жь нәһ'ийа Амасиае), М. Е. Баруг'йунйан (п'але завода Ереванейә электротехнние), А. Т. Борисова (г'ьчунбешәркьр, жь нәһ'ийа Красноселске).

Бона алт'ындарийа блока комуниста у нәпартиавана

* *

Бь сайа хәбата баш

Әва йока т'әг'мин се сал педа бу. Автомашинәк бәр мак'т'ә-бе сәкьни у ӀӀь мейа дизәна уцсайа бишархәвшо дәвбьк'ин ӀӀь ме мейа бу у салам да мә. ӀӀди мар'а э'йан бу, мәки әм мак'т'әда мәда дәрсдара зьмане урьси к'ьвшкьрьно.

Лйуба Ненахова һәма рожа сала хәвандыне пешьда шӀхӀне ӀӀинкьрьна зар'айо бь зьмане урьси рьнд да т'ашкилкьрьне. Әw бь лайина бәр пешданнопә мак'т'ә-бе дьрдинь, к'омәке дьдо шагьрте кӀ хәраб ӀӀин дьбьн. Әwе әса жи т'әвгьрдана хwә бь де у баве зар'ар'а сьх г'ьредайр, дьмә мале wан, дорһәда ӀӀинбуна зар'а wанр'а дьбежа к'а бе зар' малда чawа ӀӀин дьбьн у дорһәда гәләк пьрсед майинда wанар'а хәбардьда.

Рожке, wәхте щьмаэ'т бәр мак'т'ә-бе бәрәвбьбу у ӀӀәвала хwәр'а дьсә дькьр'ә һама ни чахи Ненахова жи ме дере бу. Нава wе к'ома рьньштида йоки пьрсда ме:

— Әва ида чәнд сальн ӀӀун гәнде мода дьхәбьти. Әм жь хәбата wә разино. Хwә нета wә чуйне ӀӀине т'ино?

— ӀӀа хер. Мьир'а ида дәра гәләки баше, чьмки гәнде мәйо к'ьрд гәлоки ӀӀ'ирмәта мьи жьйаньн, де гәрәке әз бежьм ӀӀ'ирмәта бәр бәндеки дьсте ниданэ.

Аһа, хәбатк'ared гәнде ӀӀ'ампа КӀорманда ӀӀь ӀӀәйина Апаране хәбата дәрсдара гәнд Лйуба Ненаховаә бьлынд симәткьрьн у әw чawа кандидата депутатийа Совета гәнд нешдак'ьшандьн.

С. Никойан

* *

Кандидате депутатийа Совета кән'ие

Дорһәда ви мерькида чьрс бьхази дькари хәбәрди. Чьмки әw хәбатчики баше у бь сайа ме хwәнеки гәнд. Э'дие Моско СӀоп пар бригадире бригада пар бәбеди әркьрьне бу йа колхозе гәнде ӀӀайт'а е дь ӀӀәйина Эдмиазине. Бригада ви 50 ӀӀекта пәмбә бешер дькьр. Хәбата ӀӀ'ирмәта бәвед бригаде бедьльhawа ӀӀинә wина дәwса 23 сентябре бь ӀӀаг'ер'а дити, жь ӀӀәр ӀӀекторе 25 сентябр пәмбә стонд. Бригада Э'дие са жи 40 ӀӀектар ӀӀ'обе нан рошаньн дьбу у дәwса 20 сентябра жь ӀӀәр ӀӀектарке 30 сентябр ӀӀ'обе нан стонд.

Аһа, ӀӀама сәба ван дестанин Э'дие хәбатк'ared гәнде ӀӀәйт'а ӀӀь ӀӀәйина Эдмиазине. Мина мәрьвки Э'дие Москов СӀоп пар да дан чawа кандидате депутатийа Совета ӀӀь ӀӀәйина. Бьжарванә гәнд ве мина мәрьвәки 15-е мәр те сала 1959-а дәнге хwә бьдьwи хәбатине пеш.

Э'дие СӀоп **М. Сиабәнд.**

Кандидата хәбатк'ared Норадузе

ӀӀәла сәләк т'әмам нәбьбу кӀр'сер синг, ӀӀесәр ль т'ә'ва, к'ьдфәда ӀӀ'ьлы мерс хwә вәр едькьр. Әw моһа ййуне сала 1941-е бу.

«Сируй ӀӀан, мьеати зар'ебо п'ак бьхәбьтә». Әw бу т'әмийо мере ве к'ьдәта шаӀьл. Мере ве шер'е Wот'әнийи Мазьйда ӀӀатә кӀштьне.

Ле Сируй? Әwе т'әмийа мере хwә одаид, салед шор'е ӀӀранда ӀӀьштеда бь ферьзи хәбьти, нава доранина колхозда пешда ӀӀу. ӀӀәйна ӀӀ'ийна ӀӀор Байазетеда ӀӀьшк бь ӀӀ'ирмәти хәбардьди дорһәда сәркера фермә ч'елока ӀӀа колхоза Норадузе-Сируй Григорйанеда. Әw бса жи декә п'ак бу. Әwе кӀр'е хwәйи тае т'әне мәзьйкьр, к'ьжан ӀӀәйна институт Ереванейә мәлһәбуна гәндитеда дьхунэ.

Чанд рожа пай чуйина мере хwәр'а Сируй Григорйан бу сәркәра хәләскә т'ьтунбешәркьрьне у ӀӀәрсал әк'ьне т'ьтунейи бьлынд дьстнд, бона ве йәке жи сала 1947-а бь ордена Бәйрана Хәбатейә Сәрва ӀӀатә рәwәкьрьне.

Сала 1950 ферма ч'елока т'әдими Сируй Григорйане кьрьн. Ви чахи әw ферма гәләк пашда дьмә. Нава wә'дани кьнда Григорйане ӀӀ'але ферме гӀбаст бәрә-бәрә рәәма ч'елока у ширдайина wан бьлындьwо. Пар ширдайина ӀӀәр ч'елоке (450) ч'елоке ферме ӀӀәнә гӀбиштә 1.207 килограмм.

Хәбатчиед ферме, йа кӀ Григорйан сәркәрие ве дько, бәрәдара ӀӀьлдан сәр хwә пешданнед ӀӀ'ьвтсалие ед зедәкьрьна рәәма ч'елока у ширдайина wан наса 2—3 салада бьдьдиньн.

Григорйан wер'а т'әвайи бса жи бь активи т'әви з'ьмьре гәнд у ӀӀәйнейи мәкәләгие-сәйасетие дьбэ. Әw бәва комсомолийа ПКӀ ӀӀор Байазете у комитеа шӀхӀькьрьнейа Совета ӀӀәйнейи.

Хәбатк'ared гәнде Норадузе бь ӀӀ'ьбәкә мезьн Сируй Григорйан пешда дан чawа кандидата депутатийа Совета Т'әwрәбьлынд РСС Әрмәнистане.

С. Антонйан

(Мьәлдәдаре АТӘ)

Кандидате депутатийа Совета кән'ие

Дәрһәда ви мерькида чьрс бьхази дькари хәбәрди. Чьмки әw хәбатчики баше у бь сайа ме хwәнеки гәнд. Э'дие Моско СӀоп пар бригадире бригада пар бәбеди әркьрьне бу йа колхозе гәнде ӀӀайт'а е дь ӀӀәйина Эдмиазине. Бригада ви 50 ӀӀектар пәмбә бешер дькьр. Хәбата ӀӀ'ирмәта бәвед бригаде бедьльhawа ӀӀинә wина дәwса 23 сентябре бь ӀӀаг'ер'а дити, жь ӀӀәр ӀӀектарке 25 сентябр пәмбә стонд. Бригада Э'дие са жи 40 ӀӀектар ӀӀ'обе нан рошаньн дьбу у дәwса 20 сентябра жь ӀӀәр ӀӀектарке 30 сентябр ӀӀ'обе нан стонд.

Аһа, ӀӀама сәба ван дестанин Э'дие хәбатк'ared гәнде ӀӀәйт'а ӀӀь ӀӀәйина Эдмиазине. Мина мәрьвки Э'дие Москов СӀоп пар да дан чawа кандидате депутатийа Совета ӀӀь ӀӀәйина. Бьжарванә гәнд ве мина мәрьвәки 15-е мәр те сала 1959-а дәнге хwә бьдьwи хәбатине пеш.

М. Сиабәнд.

Хәбата агитасиаейә бәри бьжартьне рьнд те дәрбазкьрьне

Гәнде Авт'онаеда ль ӀӀәйнейи Г'алине хәбата агитасиае-масие нава хәбатк'ared рьнд те дәрбазкьрьне. ӀӀ'ьму ӀӀьрьтед бьжартьнеда дьнитие бьжартьне ӀӀәнә, бьжарванә бь wан материалава дьбьнә нас у щаба пьсед хwә жи жь агитатора дьстиньн.

Тәшкилота партие гәнд ӀӀ'ә-рәwәкьрийә сәр т'ар'а, ӀӀәр т'ар'а-зе гәнд у фермед ӀӀ'ийанет бь сәйатәред бьлынд ӀӀәтаньн разикьрьне. Агитатор Усубе Э'дие, Щьмале Э'мәр у Рәшое Шәмо ӀӀәр кәс нььтта хwәйе агитасиаеда бь зьманэни зелал бьжарванә'а дорһәда дьрзие әбр'ьл'а ПКТ'С 21-е, Сәнунюма бьжартьна Совета Т'әwрәбьлынд у Советед ши РСС Әрмәнистане, әәдандна борщьбьланинед плана ӀӀ'әвтсалийа г'ә'зә алие зедәкьрьна рәәма сәре ӀӀ'әйини у ӀӀасьдалдиме wидна кьрьна ӀӀ'ийанәтхwойкьред гәнд у гәләк пьрсед майин дьсә хwә рьнд дәрбаз дькьн.

Ду дьсә агитатор'а ч'елокә ӀӀа ньи Зазә Э'дие нава хәбәрди на хwәда дьбежэ: мә ӀӀәр кольхозанекә'а рьнд э'йанә, wаи партиа мә сьвара бона ӀӀ'алхwәнбуна щьмаэ'те у зорбуна Wот'әнийи фабул дьке, ӀӀама сәба ве бьже жи ов ӀӀ'ьли дьдьм дәwса 1.400 кг шире пан исал жь ӀӀәр ч'елоке 35—400 кг шир зеда бе тьрьм, ӀӀама әре ӀӀбе щебе ве хомьрийа партиа мә. Борщдаред wа ӀӀьлдьлнә сәр хwә бса ӀӀа ӀӀәхwәйкьр у дәштбешәркьр.

Нава бьжарванада рьнд т'әшкилкьрьна хәбата сәйасетие-масеие шӀхӀолоки ӀӀ'имлийә бона ӀӀ'ьмьрда мисаәкьрьна әрраре сьӀьлт'а партиаейә 21-е у бь сәфийаи дорбазкьрьна бьжартьна.

Є. Давт'ян

Совет ӀӀ'ökömәтийа щьмаэ'тенә

РӀа орт'а гәндә̀ә тәнг, йа кӀ жь шоше дур дьжэ, дьбэ бәр бь гошоки бьнйа Москвейи бәдьwгинде Софиное. Әw гәнда бса жи бь авайед хwәйо п'ак, бь идаред культур-ронайе у бь колхозед дьwдомандье э'йанә. У ве йәкедә әwәке Совета гәнд гәләкә. Ама бона чь ӀӀадас әәфи меван тенә Софиное, бона щер'бандьна wанар'а бьбьно нас.

Ве ар'ие 30 сәдьред Советед гәнде марза Новгороде ӀӀатә вирә. Әwана бь ӀӀург'ьна ӀӀор т'ьштир'а буна нас-чька чawа Совета гәнд актива т'әви хәбате дька, комисиаед ӀӀәрт'ьни чawа дьхьбьтьн, т'әвгьредана wейа колхозер'а чawанә, чawа ӀӀәр депутатэк дьхьбьтэ у т'ьштед майин. Новгородийа гәнде ӀӀәрт ӀӀаза ман: Софиноеда тьштеә ӀӀинбуне гәләкьн.

Совета гәнд ӀӀбдарийа хwә дьдьсәр ӀӀ'ьму ӀӀәрса. Әw т'ьме хомьбине дьбэ бона дьйа гӀльәдана колхоза, бона п'ак ьньна хәбата мак'т'әда, идаред дохтуие, клуба, к'ьт'ебхана, п'ак ьньна ӀӀие жийине. Пәрс сесиаед Совета гәнда к'ур у ӀӀь активи тәнә з'ьз'ьнькьрьне-ӀӀәр руньштандьнеда т'ьме 10—14 депутат хәбәрдьдьн.

Сесиакеда дакладе сәдьре Совета гәнд А. В. Озимковае дьйата з'ьз'ьнькьрьне дорһәда хәбата комитеа шӀхӀькьрьне нава сәлә-теда у ьньна ӀӀ'ьнед ӀӀәр ван wәде нозида. ӀӀ'ьму дьпуат т'әви э'ньнькьрьна ве пәрсе бьн. Әwрәред конкрет ӀӀатә әәбулькьрьне. Депутат ван әwрәра бь активи дьрдьнньн. Ама, мәселә, мак'т'әда Малаховоейә ӀӀ'әвтсалда хwәьньна ӀӀ'ьнтьнькьрьне т'ьшкилдьньн. Гәнда комитеед сәлә-сазкьрьн, контрола санитарие сәр нььтьнед к'ьр'инфротане, сәр ӀӀие жийине у фермед колхозаә ч'елокада ӀӀатә'а ӀӀ'аккьрьне, бь нава дәрсдара әвайе жийине ӀӀатә'а чекьрьне.

Софиноеда бса жи пучьштандьнед комитеа шӀхӀькьрьнейа Совета гәнд, шеwрдаред комисиаед ӀӀәрт'ьни: ед мәлһәбуна гәндитие, культурие-жийине у бйуцтие-финансие рьнд дәрбаз дьбьн. Комисиа мәлһәбуна гәнде ӀӀатә, мәселә к'омәкэнә мәзьйдьдо колхоза дь шӀхӀне пешдаьрьна дәштбешәркьрьне у ӀӀ'ийанәтхwойкьрьнеда. Пар комисиаеда з'ьз'ьнькьрьна т'ьнкьрьн у г'ьнастьна ьньнатхwәлие дь доште, ӀӀьрса дорһәда хәбата мәлһәбуна г'ьрмокада, дорһәда хwәйкьрьна ч'ендьнийа у ел майин.

Депутатед Совета гәнд бьжарванед хwәр'а рьнд ӀӀатьна ӀӀьредие, бь гәндани ӀӀзийи ротьи у ӀӀькред wан дьбьн. Совет, wәки т'омамийа ӀӀ'ökömәте чawа мәр-кезеда, бса жи щида дасте wандане, ӀӀ'ьсаб дьбьн ӀӀ'ийанә сәйасетие е дәwәзта мәйо сосиалистие. Сәйа сәр'ар'ие дь шӀхӀькьрьна wан органед сәрwестьнькьрьне дькьн, ед кӀ бьн дасте wандане, бйуцтие хwә саз дькьн, әәдандьна законед Т'РСС у республикед т'ьфаие мисаәр дькьн, хwәйкьрьна сәйае дәwәзте у әхтийарие бьжарванда хwәй дькьн, аиа әәннькьрьна хwәйкьрьна Wот'әне мәйи мезьн дькьн.

«Т'омамийа ӀӀ'ökömәтие Т'РСС-да-Конституса Советиеда ӀӀатә ӀӀьвисаре,— йа хәбатк'ared бь-жар у гәндани бь сәри Совеted депутатед хәбатк'ара». Әw йәкә дьдо ӀӀ'ьвше, wәки wәлате мәда хwәнекә Совета т'ö органед ӀӀ'ökömәтие мәйин т'әнэнэ у ньканеньбьн. Ред у ньпандайина wе бь. ве йәкеда те к'ьвшкьрьне, wәки әwана ӀӀама жь алие щьмаэ'тенә ӀӀа тенә бьжартьне у нава хәбата хwәда әхтийаиед ве бехоф ӀӀ'ьн. В. И. Ленин дайе к'ьвшwоки Совет-әw ӀӀ'ökömәтийә, йа кӀ бона нька бәжвийо, йа ӀӀ'ьр тьштн бәр ч'о'ве масса дьйа кӀ масса'р'а ньканьньна. Йа ӀӀама жь массае те, органа масса щьмаэ'тенә раст у wер'а ньредийо у йа хастьна wейа» (Э'дие № 31, рус 325, бь зьмане урьси).

Совеted п'ар'мәлата, марза, ӀӀ'ьрта, ньн'ийа, бажана у гәнд у т'ьшкилотед дәwлотейи щьмаэ'т'а ньрэ незик у ньрэ масса'р'а нава т'ьшкилотед wанда ньна милиционеки зедәтьр, депутат ньна Исал, ван бьжартьнада, ед кӀ wәки ньбьн, чawа йа ньр'ьлт'а ПКТ'С XXI ньвале Н. С. Хрущев әламкьр, Совеted Т'әwрәбьлынд Республикед Т'ьфаие ньзьм ньканьньна ньрэ масса депутатед Совеted ши wәки 350 ньрэ масса'р'а зедәкьн.

Wәки 1.900 ньрэ депутатед ордийо хәбатк'ар'айо ӀӀадас ньзьм

Бона ҽәмнкырьна достийа т'әви ҽәлатед Роььлата Э'рәбие

Мала хәбатк'ared искусствейә Әрмәнистанеда бу щьвата н'имдар йа п'ара әрмәнийә ҺәвалтийА советийә т'әвгьредана достие у культурие т'әви ҽәлатед Роььлата Э'рәбие. Т'әви ҽе щьвате бу гәлан ҽәк'илед т'ешилнотед профт'ьфәоа, щаньла у мәхлуәтие достчехана, колхоза.

Сәдрье сәрҽертийА ҺәвалтийА әрмәнийә т'әвгьредана достие у культурие т'әви ҽәлатед дәрәҽ Б. Гиргорйане щьват вәкәр у гот:

— Бь н'әсәбльдана хастьна к'ома инициатор, йа кә жь ҽәк'ред хәбатк'ара ватийә т'ешилкырьне, ав щьвата, йа кә йәксәлийА сазбуна Республика Э'рәбийә Гөкбүйир'а гиредийә ватийә гаәикьне, ҽе бса ян н'ime п'ара әрмәнийа йа ҺәвалтийА советийә т'әвгьредана достие у культурие т'әви ҽәлатед Роььлата Э'рәбие сазйәйә.

Дәрҽәса ҽәвр'әдрбәкьрнед щьмә'тед әрмәни у Э'рәбада бь саклед Министре культурийи РСС Әрмәнистане Андраник Шаһнийан пешда ҺаТ.

Озве Академиа бЛмайә РСС Әрмәнистане Мкртич Тер-Карапетйан, щайир Силва Капутикйане, ньвиськ'ан Ст. Алашанйан, кур'налист Шаһе Т'атүрйан, п'ане завода т'әҽәре автоа Манук Караманйуйан, п'але завода электромашинэчекьньлийә наве Ленин Манвед Түрйан дәрҽәса ҽәр'к'арийа щьмә'та э'рәбийә ҽерхаседна мьдабьйи империализме хәбәрдан у саәтьрьна п'ана әрмәнийа йа ҺәвалтийА советийә т'әвгьредана достие у культурие т'әви ҽәлатед Роььлата Э'рәбие.

ДЬК'АНА Т'ӘЗӘ

Сәрҽерие клуба гөнде К'уроә'онде ль ҽән'ийа Эшмизине Р. Ҽәошид мәр'д дьньвнсә, ҽәки бьньие гөнде К'уроә'онде вьр чәнд ҽәж пешда п'еш'ешөкә т'әлә ҽәондьн. Г'ийда чекьрьна авайе ҽәвры'кәнейи т'әзә ватә хәлазкьрьне. Ь. рох дь'ане бса ян к'ийәр, ҽәки. Ньна дь'ан ян авайе т'әзатийА ватийә щикьрьне.

Щьватед к'әсабдайин-бьжартьне колхозада

ДЬЛ ЗӘ'Ф ӘАСЬЛӘТА ҺӘИWАНӘТ ЬЬДНӘ WӘЛЕТ

Н'ане колхоза гөнде Щәмушване ль ҽән'ийа Апаранеда ҽәл бь сәд хwәш дьбә. Колхозан у механизаторед ҽе бь к'әл у бйн дьхобьтьн: ҽәки ньбуна колхозаwан дьна зедә бә у хwәхwәжи жи рьнд бьньие.

Дәрҽәса ваи пьрсада сәдьре сәрҽертийА колхозе ньв. Э'рфуте К'әлөш щьвата колхозейә ь'әсабдайин-бьжартьнеда хәбәрда. Өwи гот, ҽәки сала 1958-а к'ара колхозейә п'әрәти бь 96 н'әзар манати зедә буйә. Бәр ньр 100 ньктаре хwәлинеда дәмса 78 сентнере бь плане к'ьвьнкьри, 80 сентнер шир ньтийә стондьне, гошт дәмса 20 сентнери, 22 сентнер. Сала пар колхозе жь плане зедә 298 сентнер шир, 61 сентнер гошт у 530 сентнер нан фьротә дәмләте.

Щьватеда сәрҽере ферма ч'елекә Усьбе Өдо, ч'елекдөнә колхозейә неш Гөла Э'ли шиванә колхозе Шәгое Чоло хәбәрдан. Өwана готьн, ҽәки мәшалед колхозейә п'ак ньна у өw дькарьи дьна зә'ф ньсьлата ньлийә ньбуна гөндитне ньдна wәлет.

Т'әмамийА хәбатчед колхозе бса өw пьрс данинә пешийА сәрҽертийА колхозейә т'әзә зәбькарти, ҽәки өw гөндарийА хwәйә мәзьн дайнә сәр мән'кәмкьрьна дисциплина хәбате колхозеда у ҽәwәта колхозована нава дөранина колхозеда раст ньдна щиwакьрьне.

И. Рәшид

Чьма сәдьре сәрҽертийА колхозе гөнастьн

Клуба гөнде Сөнгәр'еда ль ҽән'ийа Апаранеде т'ьжи хәбатчед колхозе ньбун. Өwана ньтьбуна ньр, ҽәки даклада сәдьре сәрҽертийА колхозе ньв. Э'мое Мамо дөрҽәса хәбата колхозейә сәлаҽеда ньбьйеН.

Чawа дакладчи у бса жи хәбатчед колхозе щьватеда готьн, ҽәки сәрҽертийА колхозе сала 1958-а хьраб сәрк'ари ль хәбата колхозе кьрийә, ҽәwәта колхозана у механизатора нава дөранина колхозеда п'ак ньдайә хәбате у рye ве йөнеда жи колхозе сала 1958-а жь ньктарекә культуред ньбе ньн 8,7 сентнер стәнд, дәмса 10.5 сентнере бь плане к'ьвьнкьри, плана дөранина шире салоwахте колхозе ньәәданд, бәр ньр 100 ньктаред хwәлинеда дөранина шир, гошт у ньрье колхозеда гөлөк нььдәнә.

Колхозан А. Т'әло, Q. Көкьл у П. Тәйо щьватеда готьн, ҽәки сәдьре сәрҽертийА колхозе Э'мое Мамо демократиә колхозе тө'рьбандийә, гөлөк щара ньрсед дөранина колхозе бь сәри өwе, бесьараә щьвата колхозана сафи кьрийә. Э'. Мамо ньнд ньнд, ҽәки дөньна колхозе т'ене ҽәкәр. Де өwи бе сьрана щьвата колхозе wәкә 500 сентнер гөнә у салома колхозе ньрсийә мәрие гөнде ньинар. Өw дьбә кә ньйә, өw жи ньна дерс дьбә. Лөлед колхозаванә гөнә у саломе рох лөлед колхозенә у ньнә мәрьв ньнеда ньт жь ньрсед колхоз: бона ньйәманете хwәз гөнә у саломе дьбьн, ҽе сәрҽертийА колхозе пешәри ве йөне т'ь тьшт нькьрийә.

Т'әмамийА хәбатчед колхозе щьватеда хwәда готьн, ҽәки сәдьре сәрҽертийА колхозе ь'ьмет'өда гөнә сәрк'ари ль мәлбөрна колхозе дьньа, бь ньрсед э'мре култура гөнд, чекьрьна азайед колхозана у чекьрьнед майин кө гөнда дьньи, мьжул набә.

Бона нан ь'әму кемасийа хәбатчед колхозе гөнде Сөнгәр'е сәрҽертийА колхозе т'әзә бьватте у бона п'ачкьрна хәбата колхозе мащ'ан ь'ффанийа.

Шакое Сиабәнд

Н'ане колхоза гөнде Щәмушване ль ҽән'ийа Апаранеда ҽәл бь сәд хwәш дьбә. Колхозан у механизаторед ҽе бь к'әл у бйн дьхобьтьн: ҽәки ньбуна колхозаwан дьна зедә бә у хwәхwәжи жи рьнд бьньие.

Дәрҽәса ваи пьрсада сәдьре сәрҽертийА колхозе ньв. Э'рфуте К'әлөш щьвата колхозейә ь'әсабдайин-бьжартьнеда хәбәрда. Өwи гот, ҽәки сала 1958-а к'ара колхозейә п'әрәти бь 96 н'әзар манати зедә буйә. Бәр ньр 100 ньктаре хwәлинеда дәмса 78 сентнере бь плане к'ьвьнкьри, 80 сентнер шир ньтийә стондьне, гошт дәмса 20 сентнери, 22 сентнер. Сала пар колхозе жь плане зедә 298 сентнер шир, 61 сентнер гошт у 530 сентнер нан фьротә дәмләте.

Щьватеда сәрҽере ферма ч'елекә Усьбе Өдо, ч'елекдөнә колхозейә неш Гөла Э'ли шиванә колхозе Шәгое Чоло хәбәрдан.

Өwана готьн, ҽәки мәшалед колхозейә п'ак ньна у өw дькарьи дьна зә'ф ньсьлата ньлийә ньбуна гөндитне ньдна wәлет.

Т'әмамийА хәбатчед колхозе бса өw пьрс данинә пешийА сәрҽертийА колхозейә т'әзә зәбькарти, ҽәки өw гөндарийА хwәйә мәзьн дайнә сәр мән'кәмкьрьна дисциплина хәбате колхозеда у ҽәwәта колхозована нава дөранина колхозеда раст ньдна щиwакьрьне.

И. Рәшид

Стансиа т'әзәкьрьнейә техникие ньн'ийа ньктемберйане колхозед ньн'иеда дөст бь т'әмькьрьна т'ьхьм кьрийә.

Шькулда: хәбатчед стансие мьз дькьн.

ньн'ийа ньктемберйане колхозеда дөст бь т'әмькьрьна т'ьхьм кьрийә.

ль колхоза Щәнфидае т'ьхьм т'әмьз дькьн.

ньнда дьдьи бона сафинкьрьна ьрсед сәйаәтие, мәлбөрьне у культурийә ньрә фөрз.

Өw ньна дькарьи бь'ьньи сәр ньтьнед дөкмьне мә дөрҽәса ве ньнеда, ҽәки өw алие хәбатк'аванә зватийә н'ьбөмөте ве бьньи ньйнө ь'ькөсе, ве бөдо кьньие, ҽәки өwана өт нькьрьи сәрк'ариә ньйә. дөwлете бьньи. Газета буржуазие «Новое время» бәри Өкабра Мәзьн бь э'к'е дьньвиси: Дөсөке т'әг'минкьи, ҽәки болшевик ве алт'ьки. Ви чахи к'е ве сәрк'ариә ь'ьмә бьньи? Дьбә ньтьнеи, өw ньстьн у бриҽәкса? Ине пажарнийа? Сайис, өчегар? Дьбә ньна бөрдөсти?.. Ьк'е? Өw шөхьлөнҽед дөwлете ньна? Дьбә слесар ве хөмхөрие ньбьи дөрҽәса театрада, т'алед ьдрөбөкьньие-дөрҽәса дипломатие, дөрҽәса-дөрҽәса г'оште у телеграфеда? Гөло өw ньна дьньрө бьньа? На! Гөло өw ньна ньште бьйинейә? Щаба ньрса бсаьн дин т'ьвиде бьдө болшевика».

У т'ьвиде щаб да. Бь сәрк'ариә Партия Комунистийә лениниә ньрсед ньстьнеи ве ньнийа ньнеда гөлөки ньсөн дьньи дөрҽәса ньщадьньна экономикае у культуреда, дь дөрҽәса пешдьньна демократия социалистиеда. Бөхте бь мидиина мәньвед советие ньна н'ане сафи дьньи, ед кө пола дьньлиньи, к'өмье дөрдьньи авайа чедөкә; колхозаwи сафи дьньи, ед кө өкьие ненә п'ьр у ньсьньа мәлбөрьна гөндитне'йа майин дьдьи; инженер у техника сафи дьньи, ед кө машинед т'ьзә зедөдьньи у мет'өдед хәбатейә неш ньк'ьи дьньи, бөмдер сафи дьньи, ачьхиед к'ийана нава т'ариеда бөме дьйнеда дөwранөкө т'ьзә вөкьрьи. Гавед комунизмейә аәт'ьидар ньна дькьньед мә жи мөшбуь бунә өөбөлькьи, ед кө ньан wәде пашьи дьньрьне өужин дөрҽәса «т'ьйнөбуна демократиеда Т'ьфаоа Советиеда». Мөсәлә, газета «Нйу-Йорк' пост», йа кө комунизме ь'ьнаҽө, өw жи мөщбур бу бөгота: «Ачьхиед Т'ьфаоа Советийә мөньи... нө кө бөме урьса бь фөрәти өйан дьньи, ҽе бса жи щур'е сәрк'ариә ньрсе Т'РСС-да».

Wәлате мә дөрбәли wәде бь фөрәти чекьрьна өөйдөмөхлуәтийА комунизме бунә. Ве этапа пешдөчуйнеда, сәр'ьлт'а ПКТ'С XXI-да ньвале Н. С. Хрущиов да к'ьвие. Дьна мөньи дьбә рола Советед депутатед хәбатк'ара чawа органед н'ьбөмөтийА дөwлете, ед кө т'әмамийА хәбата хwәз гөрәне т'ьшиклиньи бь ве йөне, ҽәки сәр активийА масса, сәр дьна фөрҽәньна демократиа сосиалистие, дьна өөчинькьрьна т'ьфаоа синьфө п'ала у гөндийА, достийА щьмә'тед wәлате мә н'ьмбьи.

Бона дьна п'аккьрьна хәбава Советa ролөкә мөньи ве бьлизьи бьжартьнед Советед Т'әwрөбьньиде республикед т'ьфаине у автономө у Советед щийә депутатед хәбатк'ара, ед кө зутьре ве бьньи. Өw бөжартьньана ньаравe жи ве бьдө'ә к'ьвие өөкбуна щьмә'тә советие, т'өнбуна ве дөра Партия Комунистие. Ве дьна өөwинбө т'ьвгьредана Совета масеед хәбатк'арийә бажар у гөнбөр'ә, ве дьна бьньдө рола wәнө т'өнинкьрьнейә мөньи дь щьхәле чекьрьна комунизмеда.

М. Мелк'өнйан

«БЛОКНОТА АГИТАТОР» № 4

Ронайи дит «Блокнота агитатор» № 4-а бь сәрәщьма ньна:

Өлинат бона өьса

Өр'ьмт'а чекьрьне комунизме.

Щ. Петросйан.—Өьса дөрҽәда система советийә бжартьнада.

Аҽжик Чилингарйан.—Рожа ньнийә өөт'әмьөтие—8-е марте.

К'өмөндари агитатовр'а

Литературэ у т'ема бона өьсед агитатора.

Абзора орт'эмылэтие

ҺӘВР'АХӘБӘРДАН РӘЙА Ә,ӘВӘӘМКЬРЬНЕ У Ә'ДЛАИЕНӘ

К'елма хwэда " бэр бькываравед округа Калинин ь бькъартынеде ь бакаре Москвае ҺӘвале Н. С. Хрушчов щарокне ки сайасетийа мэлате мэйо дэр да к'ьвше чwэ «Эме,— гот Н. С. Хрушчов— шэр'к'арие бькьи бона wе йокь, wеки атмосфера орт'эмылотие ях'ээлийа эскрие т'эмэхьи, бг'ебнижиҺ ие йокь, wеки от'а сеидаулетийа ӘҺдаулетийа ҺӘвр'ьмь. «Эме,— гот Н. С. Хрушчов— шэр'к'арие бькьи бона wе йокь, wеки атмосфера орт'эмылотие ях'ээлийа эскрие т'эмэхьи, бг'ебнижиҺ ие йокь, wеки от'а сеидаулетийа ӘҺдаулетийа ҺӘвр'ьмь. ҺӘвр'ахӘбӘрдане сайкьи бь рӘйа ҺӘвр'ахӘбӘрдане ҺӘвр'эдӘрбэхьрьнед достие орт'а эдмэлэ'тада у wэки т'эне бь wи шур'эйи э'длайе дькарьи хwэйкьи.

Т'эфаса Советие бэрк' пашда ьдье шэр'бандьнед дэулэтед розвае, wеки дькъаьи шӘхӘлед орт'эмылотие ях т'эбнед qэwоте, бэмэщалед т'ьрсфр'ьндьне у ултиматума сафикьи. Qэwлед ьҺьда ьерке Н'эсӘй ььдьи чана qэwта ьерд'элийа, шер'бандьнед бса, башдэ готи мьсабьки Г'РСС, тьыгьна ьот'эне. «Шер' у ултиматуме — э'дам дькъ ҺӘвале Хрушчов.— ьаэьмэ ь'ота-ь'оглие жь практика ҺӘвр'адрбэхьрьнед орт'эмылотие дорхэн у wана т'эмлими ахьхьа т'эрие бьлеьа.

Т'эфаса Советие ьарэке ишиь, кӘ готийа у ььйа жи дьбеже, wеки шеwдрадийа сэр дэрэща бьььяд газикьи, шеwдрадийа сэрк'аед дэулэтэ, чьмки ьома эwана, чwэ пофеел кӘ эхтийарied wаҺэ мэхьи ҺӘвэ, дькъаьи бехоф бьььи ачьхьийа сафикьрьна пььсед орт'эмылотие ьӘрэ фэрэ. Ле дэулэтед розвае, бэре э'ьльи ҺӘвале, ьоа к'ьвшиед ьаҺэ мэхьи ҺӘвэ, дькъаьи бехоф бьььи ачьхьийа сафикьрьна пььсед орт'эмылотие ьӘрэ фэрэ. Ле дэулэтед розвае, бэре э'ьльи ҺӘвале, wокьлед интеллигенсиае, рӘй'ьрие, хwэнд'ар социал-демократед цьаььи, т'эшьхьэтед жьиэ у ед майеи, ед кӘ г'ьиьг'ар дьььи сайсетийа Аденэуэр у дэулэтед розвае, йа кӘ эййае тино бона шӘхӘле э'длайе у пашwхэтийа цьмэ'та германи. «Герман гэрэке рушен дора т'ох'та, у ьӘвр'а хӘбэрьне-ьэ хэстона ь'ьр'ьнийа бьььдане ьӘрэ ь'ота Германие. Эw п'ьр'ьнийа э'ьсӘ дьда хwэ, wеки миасэкрьна ьещдаиьед советие дэрьэ-qэ Берлина Розвае'да у дэрьэqэ дэwльисара э'дьлида Германиаеэ'а кӘ т'эне ьодьэ мэхьи wе бьлиста дь шӘхӘле дэwилэкьрьна э'длайе ь'ь Европае у т'эмамийа дьийае, ле бь шур'эйи ь'ьр'а ьак wе к'ьмэк бьле бь э'ьььи сафикьрьна пьрса Германие. Эw ещдэиинана чwэ Н. С. Хрушчов к'ела хwэда бэр бькъаравда да к'ьвше, ь'эсӘй ььдьди дэwлед кӘ ььйа Германиада ьатььа салььне у ь'эсӘй дьбьи ь'ьмэки п'ак бона сьскьрьна тужбьна орт'эмылотие, бона эмк'ьмкьрьна э'длайа т'ӧмэри у бедээийабуна цьмэ'та.

Д. Бочаров

РЕСПУБЛИКА Э'РӘБИЕНӘ ИӘКБУИИ

(ьаҺ'ийа Мьсре).

Шькьда: университета QаҺире. Фото йа сэрwертийа информасионейа ьаҺ'ийа Мьсре РӘ'П.

Шеwра дохтр

ХWӘ ЧАWА ЖЬ ГРИПЕ ХWӘЙКЬН

Грип ьахwэшийа бсанэ, wеки мэрьь wе ьахwэшие яь ьӘ дььмьь, вирус-микробед голэк бьь'чк ьь, ьахwэшие ьещда тинэь. Ьаеа т'эмамийа саледа ьахwэшийа грипе ьӘйэ, ле гава дэст бь сэр' у сэрие дьбэ у ьwа те г'ьбастьие, бь ье ьахwэшие мэрьь дььа голэки ьахwэш дьк'эвьи.

Ьаа т'уко мэрие бь грипе ьахwэшда у бса жи ьава ава кӘ ьь позе wи те микробе грипе ьаҺэ у гава эw дьбеньже, дьк'эхӘйане жи хӘбэдрда, микробе т'ьгьна wи у ава позе wи дьк'эвьи ава ьwае у мэрие ьаьахwэш бь грипе ьахwэш дьк'эвьи.

Wеки мэрьье бь грипе ьахwэш дестэ хwэ дабэ позе хwэ, йане жи бэр дэе хwэ у эw дэсте хwэ бь ьэ дэсте мэрьье бь грипе ьонэхwэш йане жи ийа пач'ьа, эw мэрие сагӘ'ьм дькарьи бь грипе ьахwэш позе хwэ т'эмьь бькэ, йане жи бь ь'ьемгриа wи сэрч'эье хwэ т'ьмьь бькэ, эw дькарэ грипе бькъэвэ, ле бь ви шуэ'е инфексиае мэрь кем ьахwэш дькъэвьи.

Гава вирусе грипе дькъэвэ т'эь, йане жи гэwрийа wи мэрьье кӘ бь грипе эу ьахwэш дькъэвэ, эw дэстхwэда у эу-эу зедэ дьбэ, гава организма мэрььа qэwнэ у кешбэри инфексиа грипе ьыд шэр' дькэ, wа ьахи вируе зедэ ьабэ, ь'ьч дьбэ. Ьма жи мэрььед кӘ ьщи е бь грипе ьахwэш дьмьь, ь'эму ьахwэш ьак'эвьи. Ч'ьхта ьахwэшийа грипейе ь'ьл дьк йок сеаийа бьилийа qэ зедэтьр ьахwэш дьк'эвьи.

Чава э'йанэ, ьаҺэ ьахwэшие кӘ мэрьь жь ьоь ьььдььи, ьава организма мэрььа имунитете ьещда тинэь у мэрьь щарокэ дие бь, ье ьахwэшие ьахwэш ьак'эвьи. Имунитета бона ьахwэшийа грипе ье йа ь'ота-ь'оглие: мэрьь wэ'дэки щунда дькарэ диса бь грипе ьахwэш бьк'эвьа. Чwэд щуьэ вирусе грипе ьэнэ. Эw мэрьье бь шур'эйи вируса грипе дькъэвэ, дькарэ бь щур'эйи вируса грипейе майеи ьахwэш бьк'эвэ.

Сала 1957-а wэлетда вируса грипейе щур'е А₂ гэлэки бала бьбу. Ойлдар пе ь'эсйанэ, wеки эw мэрьье кӘ wи чаки бь грипе ьахwэш к'отьби, организма wаеда имунитета ь'эн т'ьонйе у ьлма жи ьеьа диса сwаьа бь грипе ьахwэш дьк'эвьи. Готи ь'ьму мэрьада бьйе хобате саба ьешийа ье ьахwэшие бьгрьи чьмки ьеьа шенгэ ьаҺ'ийада ьэqэма мэрие оь вируса грипейе А₂ ьахwэш, зедэ дьбэ.

Бона профилактика грипе (ьешийа грипе бьгьрьи) ьазьмэ мьшалед санитарие-ьигиенее бьдьи дэрбэхьрьне у башдэ готи ьа мэрие гэрэке хwэ т'эмьь хwэйкьи. Чьмки мэрие сагӘ'ьм ье ьахwэшие жь мэрие ьахwэш у ььдьи, ьазьмэ мэрьье кӘ ье ьахwэшие дьк'эвьи жь мэрие малед дьнейе сагӘ'ьм бьдьи башдэкьрие; эгэр ьыкарьи шие е бь грипе ьахwэш от'ахӘкэ башдэда дайие, ьазьмэ п'ьрэкэ от'ахе, е'ьдьие ьахwэш дьнейе бь п'эрэ бьдьи башдэкьрие.

Гава мэрие бь грипе ьахwэш дьк'ӧхэ, йане жи дьбеньже, эw ьоь ьозе дэзмале бьр бэр позе хwэ у дэве хwэ. Дэзмал у п'ьеигриа мэрие бь грипе ьахwэш ьаҺэ ььлер дьгьрьи, гэрэке бэре бьк'ьлийа у ьаше бьшон.

Фэрэда кӘ ьахwэш теда хаьа харийе ьэрке мэрие сагӘ'ьм wе ьаҺэ бӘхwэ, эw дькарэ ьахwэш бьк'эвэ. Эгэр фэрэде бса ьькарьна ьава аведа бьк'ьлийа, wана гэрке бь сабуие бьшон.

Эw мэрьье кӘ мььатие дь ьаҺэ ьахwэш дьк'эвьи. Гэрэке мэрдае (лаwке) бэр дэе у позе хwэ гьредьа дэсте хwэ бь сабуие бьшон. Ь'от'ахэ кӘ ьше ьахwэш теда дьне, гэрэке ьwа ье чэнд щуьэ бьдьи г'ьбастьие. Поле от'ахе ь'ьрке бь ь'ьлса к'ьорье бьшон (ьэ'чики хаьие т'ьйьи к'ьье дьне у дьйьиэ ьава ведэо ав).

Зэр'о бь ьахwэшийа грипе дьк'эвьи у эw бона ьчан хьрьа. Ьма жи гэрэке ьӘьельи заьезики мэрие ьахwэш бьи. Ле достдэргуа гава бь грипе ьахwэш дьк'эвэ, ьахте бьстан дьзэр'е, гэрэке лачьке бьдэ позе у дэве хwэ.

Гелэк сwаьа гэрэ, wеки ьахтеда бьн'эсьи чька зэр'е кӘ дььмэ'т'эбе, к'ьчан ь'ьа wана грипе ьахwэшьи. Ви шӘхӘлда у баве зэр'а у дэрэдар гэрэ али дохтр бьки. Гавэ дьбеньже зэр'о бь гриПе ьахwэшийа, гава wе зэр'е ьоьиийа мэк'ьр'эбе, е бона бьгьче зэр'а у дэргуьиьи. Зэр'а бь грипе ьахwэш гэрэ ьаььна сэр дохтр, ье гази дьк'ьььи wеки эw бе мале зэр бьиьер'э.

Гава мэрьь дьйьиэ, wеки бь грипе ийи ьахwэшие, ьазьмэ бь'эвэ ьава шийа. Эwа йанэ ьеьа, wеки ьахwэшийа грипе ьаьдьки бьк'ьшийа.

Шер'бандьи дьйьиэ к'ьйьи эгэр wэхтеда мьшалед профилактие бона э'франдье, ьахwэшийа грипе гэлэки бона ьабэ.

Профессор **М. И. Соколов**

Редактор МИРОЕ ЭСЕ

Адреса редакциае: Ереван сэqаqа КӘрмир Банаки № 41. Телефон: редактор-2-52-41, ь'ьтбе щабдар-2-83-80. сэрwеред п'ара-2-07-75

Типография № 2 Главного управления издательства и полиграфической промышленности Министерства культуры Армянской ССР, Кнуняица № 8. ВФ 01